

Το υπ' αριθ. 66/2026 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Πειραιώς
και τα όρια της υφ' όρον απόλυσης

Ευσύνοπτη θεσμική αποτίμηση ενημερωτικού χαρακτήρα

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Το υπ' αριθ. 66/2026 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Πειραιώς αφορά αίτημα υφ' όρον απόλυσης κρατουμένου, ο οποίος εκτίει ποινές ιδιαίτερης βαρύτητας. Η υπόθεση προκάλεσε δημόσιο ενδιαφέρον, ακριβώς επειδή το πρόσωπο του καταδικασθέντος συνδέεται με ιδιαίτερος φορτισμένη ποινική υπόθεση σε σχέση με την τρομοκρατία.

Η δημοσίευση του βουλεύματος δεν αντιμετωπίζεται ως προσωπική αντιπαράθεση ούτε ως αξιολόγηση της αρχικής καταδίκης. Το κρίσιμο ζήτημα είναι θεσμικό, δηλαδή αφορά τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων περί της υφ' όρον απόλυσης όταν ο κατάδικος έχει συμπληρώσει τις τυπικές προϋποθέσεις και το δικαστικό Συμβούλιο καλείται να ελέγξει αν συντρέχει ειδικός λόγος συνέχισης της κράτησης, όπως συνέβη εν προκειμένω.

ΤΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΦΕΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΕΦΕΣΗΣ

Το Συμβούλιο Εφετών Πειραιώς αποδέχθηκε την έφεση του κρατουμένου κατά προηγούμενου απορριπτικού βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Πειραιώς. Εξαφάνισε το προσβαλλόμενο βούλευμα, δέχθηκε την αίτηση για την υφ' όρον απόλυση και διέταξε την απόλυση του καταδίκου υπό τον όρο της ανάκλησης.

Η απόλυση του αιτηθέντος διατάχθηκε υπό περιοριστικούς όρους. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η απαγόρευση εξόδου από την χώρα, η υποχρέωση διαμονής σε δηλωμένη κατοικία και η περιοδική εμφάνισή του στο αρμόδιο αστυνομικό τμήμα μέχρι την παρέλευση του χρόνου δοκιμασίας.

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το βούλευμα στηρίζεται στην διάκριση ανάμεσα στις τυπικές και στις ουσιαστικές προϋποθέσεις της υπ' όρον απόλυσης. Οι τυπικές προϋποθέσεις αφορούν τον χρόνο έκτισης της ποινής, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις εφαρμοστέες διατάξεις. Για πράξεις που τελέστηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νέου Ποινικού Κώδικα, λαμβάνονται υπ' όψει οι σχετικές μεταβατικές ρυθμίσεις και οι προϊσχύσασες διατάξεις για την απόλυση υπό όρο. Η ουσιαστική προϋπόθεση συνδέεται με την διαγωγή του κρατουμένου κατά την έκτιση της ποινής. Η απόλυση υπό όρο δεν απορρίπτεται επειδή η αρχική πράξη ήταν βαριά ή επειδή η κοινωνική αντίδραση είναι έντονη. Για να απορριφθεί, απαιτείται ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδίκου καθιστά απολύτως αναγκαία την συνέχιση της κράτησης, ώστε να αποτραπεί η τέλεση νέων αξιοποιώνων πράξεων.

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΗΘΗΚΑΝ

Το Συμβούλιο Εφετών Πειραιώς έλαβε υπ' όψει, μεταξύ άλλων, τον χρόνο κράτησης, την προχωρημένη ηλικία του καταδικασθέντος, την κλονισμένη υγεία του, την συνολική συμπεριφορά του εντός του σωφρονιστικού καταστήματος, την τήρηση των όρων των χορηγηθεισών αδειών και την ύπαρξη υποστηρικτικού περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερη σημασία προσδόθηκε στην εκπαιδευτική και επιστημονική δραστηριότητα του κρατουμένου κατά την διάρκεια του πολυετούς εγκλεισμού του. Το Συμβούλιο δεν την αντιμετώπισε απλώς ως πνευματική εξέλιξη, αλλά ως στοιχείο που μπορεί να συνδεθεί με αυτοπειθαρχία, συνέπεια, προσήλωση σε θεμιτό σκοπό και οικειοθελή συμμόρφωση σε κανόνες. Αντιθέτως, το Συμβούλιο έκρινε ότι δεν μπορεί να απαιτείται, ως προϋπόθεση της υπ' όρον απόλυσης, ομολογία ή μεταμέλεια υπό την έννοια της αποδοχής των πράξεων για τις οποίες επιβλήθηκε η καταδίκη. Τέτοια προϋπόθεση δεν προβλέπεται από τον νόμο και δεν ταυτίζεται με την έννοια της διαγωγής κατά την έκτιση της ποινής. Συνεπώς, το Συμβούλιο δεν είχε την δυνατότητα να τροποποιήσει τον νόμο, νομοθετώντας αναρμοδίως

καθ' υπέρβαση της εξουσίας του, αλλά υπεχρεούτο να τον εφαρμόσει σύμφωνα με τις ισχύουσες δικαιοκρατικές ερμηνευτικές αρχές.

Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

Η υφ' όρον απόλυση δεν αποτελεί χάρη, συγχώρηση ή ακύρωση της καταδίκης. Αποτελεί στάδιο εκτέλεσης της ποινής, προβλεπόμενο από τον νόμο, το οποίο ενεργοποιείται όταν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Η κρίση του Συμβουλίου υπενθυμίζει ότι η ποινή δεν λειτουργεί ως μηχανισμός εκδίκησης. Η έννομη τάξη οφείλει να προστατεύει την κοινωνία, αλλά ταυτόχρονα να εφαρμόζει τον νόμο με νηφαλιότητα, ακόμη και σε υποθέσεις που προκαλούν έντονη κοινωνική φόρτιση. Η βαρύτητα της αρχικής καταδίκης έχει ήδη αξιολογηθεί στο στάδιο της επιμέτρησης και εκτέλεσης της ποινής. Στο στάδιο της υφ' όρον απόλυσης το ερώτημα μετατοπίζεται: αν, με βάση την διαγωγή του κρατουμένου κατά τον χρόνο κράτησης και τα συγκεκριμένα πραγματικά δεδομένα, η συνέχιση της κράτησης είναι απολύτως αναγκαία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το υπ' αριθ. 66/2026 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Πειραιώς έχει ιδιαίτερη σημασία, επειδή, χωρίς να παραγνωρίζει την βαρύτητα της υπόθεσης, εφαρμόζει τον θεσμό της υφ' όρον απόλυσης ως θεσμού δικαίου. Το Συμβούλιο έκρινε ότι οι νόμιμες προϋποθέσεις συνέτρεχαν και ότι δεν προέκυπτε συγκεκριμένος κίνδυνος που να καθιστά απολύτως αναγκαία την συνέχιση της κράτησης. Σε ένα κράτος δικαίου, η δυσκολότερη υπόθεση δεν είναι εκείνη που επιβεβαιώνει τα αυτονόητα. Είναι εκείνη που απαιτεί από την Δικαιοσύνη να εφαρμόζει τον νόμο χωρίς συναισθηματική μετατόπιση, με ειδική αιτιολογία, θεσμική αυτοσυγκράτηση και σεβασμό στα όρια που θέτει η ίδια η έννομη τάξη. Η δε κατά του βουλεύματος άσκηση αναίρεσης, κατά την 25.05.2026, από τον δικαιούμενο προς τούτο Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, δεν στηρίζεται σε υποστατό λόγο αλλά αποτελεί κρατικό ενέργημα *praeter legem*, λόγω της αγανακτισμένης αντίδρασης συγγενών

των θυμάτων των τρομοκρατικών πράξεων, ορισμένων πολιτικών καθώς και των κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών και της Τουρκικής Δημοκρατίας, πολίτες των οποίων δολοφονήθηκαν από την δράση της τρομοκρατικής οργάνωσης που εξαρθρώθηκε. Το βούλευμα του Αρείου Πάγου αναμένεται με ενδιαφέρον.

Ντιάνα Κιτιουκίδου

Ασκ. Δικηγόρος Αθηνών